בבית המשפט המחוזי **ת"צ** _____
<u>בחיפה</u>

בעניין: **אודי לדרגור**, ת.ז. 031784937
ע"י ב"כ עוה"ד ליעד ורצהיזר
ו/או אוהד רוזן ו/או חגי קלעי
שמענם לצורך מסירת כתבי בית-דין אצל
קלעי, רוזן ושות' משרד עורכי דין
מרח' קלישר 30, ת"א
טל': 03-7943040; פקס: 03-7943065 **<u>המבקש;</u>**

- נגד -

1. פרי ריאן בע"מ, ח"פ 515775880
2. סנאא אבו מוך, ת.ז. 021635107
3. ניהאד אבו מוך, ת.ז. 025907437
ת"ד 8686, באקה אל-גרביה, 3010000
4. א. קלאס פוד בע"מ , ח"פ 513625202
מכפר טרומן, 7315000
5. הצרכניה שלנו פתוח גם ביום 2009 בע"מ, ח"פ 514366491
מרחוב דיזנגוף 279, ת"א, 6311806
6. סופר זול בן גוריון בע"מ, ח"פ 51342025
מרחוב ריינס 62, ת"א, 6458751
7. מרקטו מעדנים בע"מ, ח"פ 514179886
מרחוב הכרמל 50, ת"א, 6560476 **<u>המשיבים</u>**

<u>בקשה לאישור תובענה ייצוגית</u>

תובענה זו איננה "עוד" תביעה ייצוגית צרכנית, בתחום סימון המוצרים. מדובר במסכת מקוממת במיוחד של <u>רמאות והונאה צרכנית</u>, מן החמורות ביותר הזכורות לחתומים מטה.

בתמצית ייאמר, כי המשיבים ייצרו ו/או שיווקו ו/או מכרו גבינות רכות, תחת שם המותג "העיזים של אדלה". גבינות אלה, הוצגו ושווקו במרמה, בכל אחד ואחד מהאופנים שלהלן:

1. **בעוד שעל אריזת הגבינה, צוין כי היא מכילה 5% שומן, בפועל על פי בדיקות מעבדה המצורפות לבקשה זו, הכילו הגבינות עד כדי <u>30% שומן</u> (פי שישה מהכמות המוצהרת!), וכן כמות כולסטרול הגבוהה <u>פי שמונה</u> מהכמות המוצהרת (!);**

2. **הגבינות יוצרו ונארזו במשך שנים ארוכות, <u>ללא אישור משרד הבריאות</u>, תוך <u>הסתרת מקום הייצור</u>, <u>בתנאים תברואתיים לקויים</u>, והכל בניגוד לדרישות משרד הבריאות <u>להפסיק</u> את הפעלת העסק.**

3. **לבסוף, בעוד שעל אריזת הגבינה, צוין כי היא כשרה בהשגחת הרבנות, בפועל דובר <u>בתווית מזויפת</u>;**

לא בכדי, הקפידו יצרני הגבינה להכמין את זהותם: כך, בניגוד למחויב על פי דין, שמם ומענם אינם מופיעים על גבי האריזות (וחלף זאת מופיע שם פיקטיבי שאינו קיים); מספר הטלפון הנייד שמופיע עליהן – מנותק ואינו זמין. לפיכך, נדרשה עבודה בלשית של ממש, כדי לזהות ולאתר את העומדים מאחורי מעשה נוכלות זה.

<u>בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת</u>:

(א) לאשר את נוסח התובענה המצורפת לבקשה זו (להלן: "**התובענה**") כתובענה ייצוגית, מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו - 2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**").

(ב) להגדיר את הקבוצה שבשמה הוגשה התובענה (להלן: "**הקבוצה**") כדלקמן:

> **"כל מי שרכש, החל מיום 14.3.2011 ועד למועד אישור הבקשה, גבינות שיוצרו ו/או נארזו ו/או שווקו ו/או נמכרו על ידי המשיבים תחת המותג 'אדלה'";**

ולחלופין, ליתן כל הגדרה אחרת לקבוצה כפי שימצא לנכון.

(ג) לקבוע כי עילות התובענה הן **הטעיה** כמובנה בסעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**") ו/או **הפרת חובה חקוקה** על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת הנזיקין**") ו/או **תיאור כוזב** כמובנו בסעיף 2 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט - 1999 (להלן: "**חוק עוולות מסחריות**"), ו/או **הפרת חוזה** כמובנה בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג - 1973 (להלן: "**חוק החוזים**"), ו/או **עשיית עושר ולא במשפט** כמובנה בחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979 (להלן: "**חוק עשיית עושר ולא במשפט**") ו/או **תרמית** כמובנה בסעיף 56 לפקודת הנזיקין ו/או **רשלנות** כמובנה בסעיף 35 לפקודת הנזיקין.

(ד) לתת **צו מניעה** כנגד המשיבים, שיאסור עליהם להמשיך לייצר ולשווק גבינות תוך ציון מטעה של ערכים תזונתיים ו/או של שם היצרן ומענו, וללא אישור משרד הבריאות.

(ה) להורות למשיבים **לפצות את הקבוצה** כפי שיפורט להלן.

(ו) להורות כי ההחלטה בבקשה זו ונוסחה יפורסמו בשני עיתונים יומיים בשפה העברית, וכן לתת הוראות נוספות כפי שימצא לנכון בדבר אופן הפרסום כאמור, ולקבוע כי המשיבים יישאו בהוצאות הפרסום.

(ז) להורות על תשלום גמול הולם למבקש, וכן לקבוע את שכר הטרחה של באי כוחו, בשיעור שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד בתוספת מע"מ כדין.

(ח) לתת הוראות נוספות בדבר הדיון בתובענה כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון.

(ט) לחייב את המשיבים בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין בגינה.

ההדגשות אשר בציטוטים המופיעים בבקשה זו אינן במקור, אלא אם נכתב אחרת.

א. הצדדים להליך זה

1. המבקש, מר אודי לדרגור (להלן: "**המבקש**"), הוא סמנכ"ל שיווק בחברת היי-טק, טבח חובב ומעורה בעולם הקולינריה והמסעדנות. הוא מי שאמון, לרוב, על הבישול בביתו, לעצמו, לבן זוגו ולשלושת ילדיהם. המבקש רוכש מעת לעת גבינות שונות, במקומות שונים, ובכללן רכש מספר פעמים גבינות שיוצרו ו/או שווקו על ידי המשיבים, תחת השם "אדלה".

2. המשיבה 1, "פרי ריאן בע"מ" (להלן: "**המשיבה 1**"), היא חברה פרטית, בבעלותה של המשיבה 2, סנאא אבו מוך (להלן: "**המשיבה 2**"). האחרונות, יחד עם המשיב 3, ניהאד אבו מוך (להלן: "**המשיב 3**"), מייצרים גבינות המשווקות תחת המותג "אדלה". המשיבים 1-3, אשר פועלים משני אתרים ביישוב באקה אל גרביה, משווקים אף פירות יבשים תחת המותג "פרי ריאן".

נסח חברה של המשיבה 1 מצורף ומסומן <u>כנספח 1</u> לתצהיר המבקש.

3. המשיבה 4, "א. קלאס פוד בע"מ" (להלן: "**המשיבה 4**"), היא חברה פרטית, אשר על פי אתר האינטרנט שלה,[1] עוסקת באספקת מזון בתחום הסלטים הביתיים. המשיבה 4 משווקת, בין היתר, את גבינות "אדלה", מושא התובענה. המשיבה 4, על פי הכתוב באתר האינטרנט שלה, משווקת את מוצריה "**למאות חנויות ורשתות ברחבי הארץ**", וביניהן "סופר יודה" ו"מרקטו", אשר בבעלות המשיבות 6 ו-7 לבקשה זו, בהתאמה (כפי שיפורט להלן).

נסח חברה של המשיבה 4 מצורף ומסומן <u>כנספח 2</u> לתצהיר המבקש.

צילומי מסך מאתר המשיבה 4 מצורפים ומסומנים <u>כנספח 3</u> לתצהיר המבקש.

4. המשיבה 5, "הצרכניה שלנו פתוח גם ביום 2009 בע"מ" (להלן: "**המשיבה 5**"), היא רשת מרכולים, המפעילה, תחת השם "הצרכניה", ארבעה סניפים בעיר תל-אביב, ואתר אינטרנט לרכישה מקוונת של מוצרים.[2] המשיבה 5 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

נסח חברה של המשיבה 5 מצורף ומסומן <u>כנספח 4</u> לתצהיר המבקש.

5. המשיבה 6, "סופר זול בן גוריון בע"מ" (להלן: "**המשיבה 6**"), מפעילה רשת מרכולים תחת השם "סופר יודה", המונה שנים-עשר סניפים, ואתר אינטרנט לרכישה מקוונת של מוצרים.[3] המשיבה 6 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

---

[1] בכתובת: http://www.classfood.co.il/.

[2] בכתובת: http://www.supertlv.co.il/shop/products/home.

[3] בכתובת: https://www.superyuda.co.il/shop/products/home.

נסח חברה של המשיבה 6 מצורף ומסומן <u>כנספח 5</u> לתצהיר המבקש.

צילומי מסך מהחנות המקוונת של המשיבה 6, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 6</u> לתצהיר המבקש.

6. המשיבה 7, מרקטו מעדנים בע"מ (להלן: "**המשיבה 7**"), מפעילה רשת מעדניות בת ארבעה סניפים, וכן אתר אינטרנט לרכישה מקוונת של מוצרים.[4] המשיבה 7 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

נסח חברה של המשיבה 7 מצורף ומסומן <u>כנספח 7</u> לתצהיר המבקש.

צילומי מסך מהחנות המקוונת של המשיבה 7, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 8</u> לתצהיר המבקש.

<u>ב. העובדות המקימות את עילות התביעה</u>

7. גבינות "אדלה" מושא התובענה, משווקות כגבינות עיזים עם תוספות שונות, בעלות **תכולת שומן של 5%** (מתוכו 3% שומן רווי), **וערך קלורי של 122 קלוריות** למאה גרם. כך כתוב על האריזה, שחור על גבי לבן. גבינות "אדלה" נמכרות במעדניות ומרכולים רבים ברחבי הארץ.

8. שם היצרן המופיע על גבי האריזות הוא "**גבינות אדלה**", והפרטים הנוספים היחידים לצד השם, הם: "**אזור תעשייה ב.א.**" ומס' טלפון נייד (0506955705).

תצלומי אריזות מצורפים ומסומנים <u>כנספח 9</u> לתצהיר המבקש.

9. כאמור, המבקש נהג לרכוש, מעת לעת, גבינות "אדלה". בשלב מסוים, נוכח טעמן ומרקמן של הגבינות (שאינם דומים לזה של גבינות "רזות"), התעורר בלבו של המבקש חשד, כי אחוזי השומן האמיתיים בגבינות אלה, גבוהים יותר מהמוצהר. בנוסף, המבקש לא איתר בחיפושיו במנועי החיפוש המקוונים יצרן בשם "גבינות אדלה".

10. לא זו אף זו, חיפושיו העלו, כי על גבי האריזות הוטבעו בעבר **סימוני כשרות מזויפים**. כך נכתב ביום 27.2.2014, בפורטל הכשרות "kosher 1", תחת הכותרת "**כשרות מזויפת בגבינות "אדלה""**:

> "**לאחרונה נתפסו בשווקים גבינות שונות תחת המותג אדלה, כאשר על חלק מהאריזות סימון כשרות של הרבנות פתח תקוה. <u>מהרבנות פתח תקוה נמסר כי יצרן זה אינו נמצא תחת השגחתם, וכי סימון הכשרות מזויף</u>. בדיקה נוספת העלתה כי אותו משווק מפיץ גם פירות יבשים, תחת המותג פרי ריאן. על חלק מהאריזות נמצא סימון כשרות מזויף, בו נכתב "כשר, נארז בפיקוח הרבנות ת"א יפו". מהרבנות תל אביב נמסר כי המקום אינו נתון להשגחתם**".

צילום מסך מאתר "kosher 1" מצורף ומסומן <u>כנספח 10</u> לתצהיר המבקש.

---

[4] בכתובת: https://mercato.co.il/.

וביום 16.8.2015, במסגרת עדכון כשרות של אגף הכשרות הארצי, נכתב כך:

> "**בזכות ערנותו של משגיח כשרות נמצא כי שווקו לעסק גבינות ממותג "אדלה" עם סימון "ארוז ע"י מחלבת טל עמיקם עבור אדלה" ומצויינות ככשרות בהשגחת רבנות פ"ת. <u>מרבנות פ"ת נמסר כי המוצר אינו מיוצר במחלבת טל העמקים בפיקוחם וכי מדובר בזיוף של ציון הכשרות מטעמם</u>. כמו כן נמצא כי המשווק ששיווק את הגבינות שיווק גם אריזות של פירות יבשים המצויינים ככשרים בהשגחת רבנות תל אביב אך הם מזוייפים**".

עדכון הכשרות הנ"ל, מצורף ומסומן <u>כנספח 11</u> לתצהיר המבקש.

11. לפיכך, החליט המבקש לשלוח את הגבינות לבדיקות כימיה במעבדת מזון. המבקש רכש מהחנות המקוונת של המשיבה 5, שני סוגי גבינות "אדלה", האחת בתוספת זיתים והשניה בתוספת עגבניות מיובשות, והעביר אותן למכון למיקרוביולוגיה של מזון ומוצרי צריכה, לבדיקת כימיה.

תצלומי הקבלה שקיבל המבקש והגבינות שהועברו למעבדה, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 12</u> לתצהיר המבקש.

12. לדאבונו ולאכזבתו של המבקש, חשדותיו התגלו כמוצדקים לחלוטין, וגרוע מכך. תוצאות בדיקות המעבדה העלו, כי **הערכים התזונתיים האמיתיים <u>שונים, באופן קיצוני</u>, מאלה המצוינים על גבי האריזות**.

13. למעשה, לא מדובר בגבינה דלת שומן כלל, **כי אם בגבינה "שמנה" לכל דבר**. כך, בגבינת "אדלה" בתוספת עגבניות מיובשות נמצאו **<u>25 אחוזי שומן</u>** (14% מתוכו שומן רווי), ובגבינת "אדלה" בתוספת זיתים נמצאו **<u>30 אחוזי שומן</u>** (17.7% מתוכו שומן רווי), **פי 6 (!) מהמצוין על גבי האריזה**. גם כמות הכולסטרול שנמצאה בגבינות "אדלה" הייתה גבוהה עשרות מונים מהכתוב על גבי האריזה. כך, בעוד שעל גבי האריזה נטען כי הגבינות מכילות **12 מ"ג** כולסטרול ל-100 גרם, תוצאות הבדיקות העלו, כי הערכים האמיתיים הם **<u>78 מ"ג</u>** בגבינת "אדלה" בתוספת עגבניות מיובשות ו-**<u>93 מ"ג</u>** בגבינת "אדלה" בתוספת זיתים. דהיינו, **פי 7.75 (!) מהכתוב על גבי האריזה**. לבסוף, ומטבע הדברים, **כמות הקלוריות שנמצאה הייתה <u>כפולה</u> (בעגבניות), <u>ופי 2.5</u> (בזיתים), מהכתוב על גבי האריזה**.

דוח המעבדה מיום 3.10.2017 מצורף ומסומן <u>כנספח 13</u> לתצהיר המבקש.

14. להלן טבלת הערכים התזונתיים שנמצאו, לעומת אלה המוצהרים, ולשם השוואה, הערכים התזונתיים בגבינת שמנת מסוג "נפוליאון" 24% שומן בתוספת זיתים:[5]

[5] הנתונים לקוחים מאתר "תנובה", בכתובת: https://www.tnuva.co.il.

	הערך המוצהר על גבי אריזות גבינות "אדלה"	הערך שנמצא בגבינה (בתוספת עגבניות)	הערך שנמצא בגבינה (בתוספת זיתים)	הערך המוצהר בגבינת "נפוליאון"
קלוריות (קק"ל)	122	260	298	240
שומנים (גרם)	5	25	30	24
שומן רווי (גרם)	3	14	17.70	13
כולסטרול (מ"ג)	12	78	93	64
חלבונים (גרם)	4	5.27	4.90	4
פחמימות (גרם)	3	3.4	2	2
נתרן (מ"ג)	250	279	254	490

15. **אם כן, על אף הצגת מצג לפיו מדובר בגבינה "רזה", בפועל מדובר בגבינה עתירת שומן (ושומן רווי), אשר ערכיה התזונתיים תואמים לאלה של גבינות שמנות ואף גרועים מאלה של גבינת שמנת 24% שומן (!)**.

16. כידוע, צריכת שומן מן החי (ושומן רווי בפרט), מעלה את רמות הכולסטרול ה"רע" בגוף, קשורה לסיכון מוגבר למחלות לב, שבץ מוחי, סכרת וסוגים מסוימים של סרטן.[6] לפיכך, ההמלצה הגורפת של משרד הבריאות היא "**לצמצם ככל הניתן**" את צריכת השומן הרווי, **ולהעדיף צריכת מוצרי חלב דלי שומן עד 5% שומן**.[7]

17. הסכנות הטמונות בצריכה מוגברת של שומן רווי הביאו לאחרונה אף להתקנת תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017, הקובעות **חובת סימון מיוחדת** (באדום), של מוצרים המכילים **חמישה גרם של שומן רווי ומעלה**, לכל מאה גרם (התקנות הנ"ל עתידות להיכנס לתוקף בשנת 2020).

18. לא מדובר, אם כן, בהטעיה בעניין של מה בכך. מדובר בהבדל **איכותי, מהותי ומשמעותי**, בין <u>סוג</u> המזון שנחזות גבינות "אדלה" להיות, ובין המזון שהינן בפועל.

19. וכאילו לא די בכך, לפני מספר ימים נודע למבקש כי ביום 13.3.2018 הוצא למשיבים 1-3 על ידי משרד הבריאות, **צו הפסקה מנהלי מיידי**, וזאת נוכח מציאתם של **ליקויים <u>רבים</u> המהווים <u>סכנה מידית לבריאות הציבור</u>**. כך נכתב בצו, אשר הוצא על ידי ד"ר אירנה וולוויק, רופאת הנפה:

> **"אני מוציאה את הצו הנ"ל לאור ממצאי הביקורת בעסק אשר נערכה ביום 12.3.2008, בה נמצאו <u>ליקויים רבים המהווים סכנה מידית לבריאות הציבור</u> (מצ"ב דוח ביקורת). צו זה ניתן בין היתר מהסיבות המפורטות להלן:**

---

[6] ראו, למשל: http://www.assafh.org/NutritionAndDiet/Article/Articles/Pages/VariousLipid.aspx#p2 (אתר בית החולים "אסף הרופא"); https://www.health.gov.il/PublicationsFiles/nutrition-2020.pdf (אתר משרד הבריאות).

[7] כך תחת הכותרת "**המלצות לצריכה נאותה של שומנים על סוגיהם**", בכתובת: https://www.health.gov.il/Subjects/FoodAndNutrition/Nutrition/Adequate_nutrition/Pages/fat.aspx.

1. **ייצור ואריזת מוצרי מזון מתבצעים במקום <u>לא מתאים, לא מאושר ולא מפוקח בתהליך לא ידוע ללא תיעוד ובקרה נדרשים מעסק לייצור מזון</u>.**
2. **<u>תנאים תברואיים לקויים ותשתית לקויה אינם מאפשרים ייצור מזון</u>.**
3. **העסק <u>פועל שנים ללא אישור משרד הבריאות</u>, תוך <u>הסתרת מקום הייצור</u> והמשך פעילות יצרנית ושיווקית <u>בניגוד לחוק ובניגוד לדרישות המשרד להפסיק הפעלתו</u>.**
4. **קיים <u>חשש להטעיית הציבור באשר למהות המוצרים ורכיביהם (גבינות רכות תוצרת "גבינות אדלה")</u>".**

צו ההפסקה המינהלי מצורף ומסומן <u>כנספח 14</u> לתצהיר המבקש (הדוח הנזכר בו אינו פומבי ולא אותר).

20. הנה אפוא, גבינות אדלה, אשר נרכשו על ידי המבקש – ורבבות צרכנים ברחבי הארץ – שווקו ונמכרו, תוך **מרמה והונאה חמורה של הצרכנים**, פשוטו כמשמעו:

א. הצרכנים הוטעו לסבור, כי מדובר בגבינות דלות שומן, בנות 5% שומן בלבד, אף שבפועל, **תכולת השומן בהן גבוהה עד כדי 30%**, וגם **כמות הכולסטרול גבוהה - קרוב לפי שמונה - מהערכים המוצהרים**.

ב. הצרכנים הוטעו לסבור, כי מדובר בגבינה המיוצרת **תחת פיקוח משרד הבריאות**, כנדרש על פי דין, אף שבפועל, כפי שהסתבר כעת, המפעל **פועל שנים ללא רישיון, בניגוד לחוק, בניגוד לדרישות משרד הבריאות**, והכל **בתנאים תברואתיים לקויים** ותוך יצירת **סכנה של ממש לבריאות הציבור**.

ג. הצרכנים הוטעו לסבור, כי מדובר בגבינות כשרות, אף שבפועל, **חותמת הכשרות שהוטבעה עליהן היתה מזויפת**.

21. בפשטות, המשיבים רימו והטעו את הציבור במשך שנים רבות, באופן מקומם במיוחד, והפיקו רווחים כתוצאה מכך. המבקש וחברי הקבוצה **צרכו** מה שנחזה להיות מוצר אחד, אך הסתבר כי הנו **מוצר אחר לחלוטין**.

22. תובענה זו מבקשת לתקן ולרפא – עד כמה שניתן – מצב בלתי נסבל זה.

<u>ג. עילות התביעה</u>

23. כפי שיובהר להלן, האחריות לנזק שנוצר לצרכנים אינה מוטלת על כתפי היצרנים (המשיבים 3-1) בלבד, כי אם אף על המשווקת (המשיבה 4), והמשווקים לצרכן הקצה (המשיבות 7-5). זאת, הן נוכח החובות המוטלות על האחרונות בדין, והן משום שאלמלא שיתוף הפעולה שלהן (ולמצער – עצימת העיניים), לא היו מצליחים המשיבים 3-1 במזימתם.

ג.1. הטעיה צרכנית

24. בתי המשפט עמדו פעמים רבות על כך, שמניעת ההטעיה הצרכנית משקפת את אחת מתכליותיו המרכזיות של חוק הגנת הצרכן, והיא להבטיח כי לצרכנים יימסר **מידע אמין, שלם ומדויק** בנוגע לנכס או לשירות הנמכרים.

כך נקבע בת"צ (חי') 50807-10-15 **מרגלית נ' שקוף שזה טבעי בע"מ** (25.7.2017):

> "**הרציונל העומד בבסיס החוק להגנת הצרכן הוא להבטיח שיהיו בידי הצרכן <u>כל הנתונים האמתיים</u> באשר לאותו מוצר**".

25. זאת, משום שרק עם מסירת מידע כאמור, יוכלו הצרכנים לקבל **החלטות מושכלות** בנוגע להתקשרות בעסקה (ראו, למשל: דנ"א 5712/01 **ברזני נ' בזק - חברה ישראלית לתקשורת בע"מ** (11.8.2003) (להלן: "**עניין ברזני**"); ת"צ (מרכז) 16584-10-11 **פלג נ' פריגו ישראל פרמצבטיקה בע"מ** (17.5.2015)).

26. ברע"א 2837/98 **ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נד(1) 600, 608 (2000) הוגדר המונח "הטעיה" לצרכי חוק הגנת הצרכן, כך:

> "**הטעיה היא הצהרה כוזבת. <u>ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות</u>. הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של <u>מצג שווא הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות</u>; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם**".

27. סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, שעניינו "איסור הטעיה", קובע כדלקמן:

> "**לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור <u>יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה</u>:**
>
> **(1) <u>הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות</u>;**
>
> **...**
>
> **(6) <u>זהות היצרן</u>, היבואן או נותן השירות;**
>
> **...**"

28. סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן קובע, כי דין מעשה או מחדל בניגוד לסעיף 2 הנ"ל, דינו כדין עוולה בנזיקין, המזכה את הנפגע בסעד.

29. אלו הם רכיבי עוולת ההטעיה הצרכנית, כפי שהותוו בפסיקת בתי המשפט (ראו, למשל: ע"א 1977/97 **ברזני נ' בזק - חברה ישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נה(4) 584; ע"א 458/06 **שטנדל נ' חברת בזק בינלאומי בע"מ** (6.5.2009)): **(1)** קיומה של **הטעיה**; **(2)** קיומו של **נזק**; **(3)** קיומו של **קשר סיבתי** בין ההטעיה ובין הנזק.

30. שלושת הרכיבים הנ"ל, מתקיימים - במובהק - בענייננו כאן.

31. <u>ראשית</u>, המשיבים **הטעו** את המבקש, ואת יתר חברי הקבוצה, וזאת בעניינים מהותיים לעסקה. קשה להעלות על הדעת **הטעיה מובהקת וחמורה יותר** מזו אשר בוצעה כאן: המשיבים גרמו למבקש ולחברי הקבוצה לסבור, כי מדובר בגבינות "רזות" (5%), בעוד שבפועל מדובר בגבינות "שמנות" לכל דבר ועניין; המשיבים גרמו למבקש ולחברי הקבוצה לסבור, כי מדובר בגבינות שמיוצרות בתנאים סניטריים נאותים ובפיקוח משרד הבריאות, בעוד שבפועל מדובר בגבינות שמהוות סכנה לבריאות הציבור ובייצור ללא רישיון וללא כל פיקוח; המשיבים גרמו למבקש ולחברי הקבוצה לסבור, כי מדובר בגבינות כשרות, אולם מדובר היה בחותמת כשרות פיקטיבית.

32. <u>שנית</u>, וכפי שיובהר להלן, המבקש – ויתר חברי הקבוצה – **ספגו נזק**.

33. <u>שלישית</u>, **מתקיים קשר סיבתי**, הן עובדתי והן משפטי, בין ההטעיה ובין הנזק. נראה כי הסיבה העיקרית שהגבינות שווקו כגבינות "רזות" על אף טיבן האמיתי היא, על מנת להטעות את **הצרכנים המקפידים על תזונה בריאה או דלת שומן** (בהתאם להמלצות גורמי הבריאות), ולגרום להם לצרוך אותן כגבינות דלות שומן, ללא "רגשות אשם". יש להניח כי זו אחת הסיבות שהגבינות הללו זכו לפופולאריות רבה כל כך (שהרי מדובר, לכל דבר ועניין, בגבינות שמנת וטעמן כשל גבינות שמנת). לפיכך, ברור שישנו קשר בין ההטעיה ובין הנזק. כך גם לגבי **צרכנים המקפידים לרכוש מוצרים כשרים**.

34. לבסוף, ניתן להניח לגבי **הצרכנים כולם**, כי לא היו צורכים את הגבינות מושא התובענה, לו ידעו כי מדובר בעסק הפועל בתנאים תברואתיים גרועים, ללא אישור משרד הבריאות.

להשלמת עניין זה יצוין, כי כאשר מדובר בעוולות צרכניות, יש לפרש את דרישת ההסתמכות הנובעת מדרישת הקשר הסיבתי באופן **רחב ועקיף** (עניין **ברזני** לעיל). כמו כן, כאשר מדובר בתביעה ייצוגית, רשאי בית המשפט "לרכך" את דרישת הקשר הסיבתי של התובע הפרטי ולהעמיד תחתיה דרישה ל"**קשר סיבתי קבוצתי**" (ראו: ע"א 4333/11 **סלומון נ' גורי יבוא והפצה בע"מ** (12.3.2014)). ממילא, בענייננו, ראש הנזק העיקרי הוא מסוג **פגיעה באוטונומיה**, אשר נפסק לגביו כי אין צורך להוכיח קשר סיבתי בין אי גילוי המידע הרלבנטי לבין בחירת הניזוק (ע"א 10085/08 **תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון המנוח תופיק ראבי ז"ל** (4.12.2011) ("**עניין תנובה**") בפס' 36).

35. סעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן מוסיף וקובע, כך: "**<u>לא ימכור</u> עוסק, לא ייבא <u>ולא יחזיק לצרכי מסחר</u> נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות**". דהיינו, המשיבים 7-4 נושאים אף הם באחריות להטעיה מכוח חוק הגנת הצרכן, מאחר שמכרו והחזיקו **מוצרים מטעים כבר על פניהם** (על פי סעיף 2(א)(6) – שכן שם היצרן ומענו בבירור אינם מצוינים על גבי האריזה).

<u>ג.2. הפרת חובת סימון מוצרים בהתאם לחוק הגנת הצרכן</u>

36. פרק ד' לחוק הגנת הצרכן עוסק בסימון טובין והצגת מחירים. בהתאם לסעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, דין מעשה או מחדל בניגוד לפרק ד' הנ"ל, כדין עוולה בנזיקין, המזכה את הנפגע בסעד.

37. חובות הגילוי והסימון שהוטלו בחוק הגנת הצרכן על עוסקים, נועדו אף הן להגשים את אחת המטרות המרכזיות שביסוד החוק הנ"ל, והיא - מסירת מלוא המידע הדרוש לצרכן על מנת שיוכל להתקשר בעסקה בהתקשרות **מושכלת** (עניין **תנובה** לעיל).

38. יתרה מכך, חובות הסימון של הגורמים המעורבים בהליך היצור והשיווק נועדו להבטיח כי לצרכן יהיה ממי להיפרע מקום בו נגרמה לו עוולה ולהפחית את העלויות הכרוכות במיצוי זכויותיהם של צרכנים. זאת, תוך הטלת החובות להבטיח את תקינות סימון המוצרים על עוסק הקצה מולו מצוי הצרכן בקשר בפועל.

39. סעיף 17(א)(3) לחוק הגנת הצרכן קובע, כי על עוסק לסמן על גבי טובין המיועדים לצרכן או במצורף להם (בין היתר), פרטים אלה: "**<u>שם היצרן, מספר זהותו ומענו</u>**".

40. סעיף 17(ב) לחוק הגנת הצרכן, מסמיך את שר התעשיה והמסחר, לקבוע בצו פרטים נוספים שיש לסמן, וכן הוראות בדבר הדרך והצורה שבהן יסומנו טובין. צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), התשנ"ט – 1998, אשר הותקן, בין היתר, מכוח סעיף 17(ב) הנ"ל, מחייב סימון מוצר מזון ארוז מראש **בהתאם למפורט בתקן ישראלי ת"י 1145, "סימון מזון ארוז מראש"** (להלן: "**התקן**").

41. סימון הגבינות מפר, במספר אופנים, את הוראות התקן הנ"ל:

א. סעיף 3.3 לתקן קובע כך: "**כל סימון יהיה <u>נכון, לא מטעה וניתן להוכחה</u>**".

ב. סעיף 5.1 לתקן קובע, כי "**הסימון יכלול <u>ציון גלוי של שם היצרן ושל כתובתו</u>**".

42. כאמור, סימון הערך התזונתי מפר ברגל גסה את סעיף 3.3 לתקן הנ"ל, שכן הקשר בין הערכים הנקובים בו לבין המציאות – מקרי בהחלט.

43. כמו כן, האריזות מפרות באופן ברור את סעיף 5.1 לתקן, שכן **שם היצרן וכתובתו אינם מצוינים על גבי האריזה** (ולמעשה, כאמור, קשה מאוד לאתר את היצרן). כל שמופיע על האריזה תחת "יצרן" הוא השם "גבינות אדלה", ראשי התיבות ב.א., ומס' טלפון נייד (מנותק).

העמודים הרלוונטיים מתקן ישראלי ת"י 1145, "סימון מזון ארוז מראש" מצורפים ומסומנים כ<u>נספח 15</u> לתצהיר המבקש

44. באשר לאחריותן של המשיבות 7-5, סעיף 18 לחוק הגנת הצרכן קובע, כי "**לא ימכור עוסק ולא יחזיק למטרת מכירה טובין שלא קויימה לגביהם חובה מכוח פרק זה**". ויודגש: המשיבות 7-5, מחזיקות ומוכרות מוצר, אשר מפר – על פניו ובאופן שאינו משתמע לשני פנים – את הוראות החוק.

<u>ג.3. הפרת חובה חקוקה</u>

45. סעיף 63 לפקודת הנזיקין, קובע כך:

> "**מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון,**

נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק;"

46. הלכה פסוקה היא, כי עוולה זו מורכבת מחמישה יסודות מצטברים: **(1)** חובה המוטלת על המזיק **מכוח חיקוק**; **(2)** החיקוק נועד **לטובתו של הניזוק**; **(3) המזיק הפר את החובה** המוטלת עליו; **(4)** ההפרה **גרמה לניזוק נזק**; **(5)** הנזק אשר נגרם הוא **מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק** (ראו, למשל: ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**, פ"ד לז(1) 113, 138 (1982)).

47. כפי שיפורט להלן, המשיבים כולם, הפרו חובות חקוקות כלפי המבקש וחברי הקבוצה.

ג.3.א. הפרת הוראות חוק הגנה על בריאות הציבור ופקודת הגנה על בריאות הציבור

48. חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו – 2015 (להלן: "**חוק הגנה על בריאות הציבור**"), אשר נכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2016, נועד, בין היתר, "**להסדיר את אחריותם של יצרן מזון ויבואן מזון, את הפיקוח על ייצור מזון ועל ייבואו, והכול כדי להבטיח כי המזון מסופק ברמת איכות, תקינות ובטיחות נאותים, ובכלל זה בתנאי ייצור נאותים, המתאימים לאמות המידה שנקבעו בחקיקת המזון**", וכן "**להסדיר את אחריותו של משווק מזון וחובותיו בכל שלב משלבי העברת המזון מעת ייצורו, דרך ייבואו ועד מקום המכירה ישירות לצרכן ולפקח על קיומן, והכול כדי להבטיח כי המזון הנמכר יוצר בידי גורם המורשה לכך**" (סעיף 1 לחוק).

49. החוק מגדיר "עוסק במזון", כמי שעוסק ב"**ייצור, ייבוא או מכירה של מזון**".

50. סעיף 5 לחוק הגנה על בריאות הציבור קובע כך:

> "**(א) עוסק במזון לא ייצר, ייבא או ימכור מזון שמתקיים לגביו אחד מאלה:**
>
> **...**
>
> **(2) המזון יוצר, יובא או נמכר בתנאי תברואה בלתי נאותים**"

51. סעיף 14 לחוק ההגנה על בריאות הציבור קובע כך:

> "**(א) לא ייצר יצרן ולא ייבא יבואן מזון המסומן בסימון שאינו תואם את המזון, אלא אם כן הותר הדבר בחקיקת המזון.**
> **(ב) לא ימסור ולא יפרסם יצרן או יבואן מידע הנוגע למזון שהוא מייצר או מייבא, לפי העניין, ושאינו תואם את המזון, ובכלל זה מידע הנוגע לתהליך ייצור המזון, מהותו, רכיביו או תכונותיו**".

52. סעיף 17 לחוק הגנה על בריאות הציבור, אשר כותרתו "**איסור הטעיה בנוגע למהותו או לאיכותו של מזון**", קובע כך:

> "**עוסק במזון לא יעשה אחד מאלה במטרה להטעות את מקבל המזון בנוגע למהותו או לאיכותו של מזון:**
>
> **...**

(2) לעניין יצרן, יבואן או משווק - <u>סימון מזון בניגוד להוראות סעיפים 15 ו–16, או תיאור מזון באמצעות תווית, מסמך, פרסומת או הצגה אחרת של מידע באופן שאינו תואם את המזון או את תכונותיו</u>;

(3) לעניין <u>משווק</u> - מכירת מזון שהוסף לו חומר או רכיב או שטופל או עובד כאמור בפסקה (1) או מזון שסומן או תואר כאמור בפסקה (2).

53. "משווק" מוגדר בחוק הגנה על בריאות הציבור באופן רחב, כ"**<u>מי שעוסק במכירת מזון</u>**". החוק מטיל אף חובות פרטניות על המשווק:

א. סעיף 124 קובע כי "**משווק לא יעסוק במכירת מזון, אלא אם כן הוא מקיים את הוראות חקיקת המזון החלות על פעולת המכירה הנעשית על ידו, ואת הוראות חוק זה**".

ב. סעיף 126 לחוק קובע, כי "**משווק לא יקבל מזון מיצרן שאינו בעל רישיון ייצור תקף**"; סעיף 127 לחוק מחייב את המשווק **<u>לאמת את תוקפו של רישיון הייצור</u>** של היצרן.

ג. סעיף 129 לחוק קובע, כי על המשווק **<u>לוודא קיומם של פרטי סימון מסוימים</u>**, ובכללם **שם היצרן**.

54. יצוין, כי עוד קודם לחקיקת חוק הגנה על בריאות הציבור, קבע סעיף 14 לפקודת הגנה על הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג – 1983, תחת הכותרת "**מכירת מזון שונה מהנדרש**", כך:

> "**לא ימכור אדם מצרך מזון שמשקלו, איכותו, מהותו או תכונותיו שונים לרעה ממה שביקש הקונה**;"

55. כאמור בסעיף 1 לחוק הגנת בריאות הציבור (סעיף ה"מטרה"), **חוק זה בוודאי נועד לטובת המבקש וחברי הקבוצה, צרכני המזון**. המשיבים כולם **הפרו את החובות המוטלות עליהם**: המשיבים 1-3 ייצרו מזון ללא רישיון יצרן ותוך הטעיה חמורה בסימונו; המשיבים 4-7 שיווקו ומכרו את אותו המזון, על אף שהמשיבים 1-3 פעלו ללא רישיון יצרן, ועל אף ששם היצרן לא הופיע על האריזה, וזאת חרף החובה האקטיבית שהוטלה עליהם לבדוק את קיומן של דרישות אלה. **ההפרות הנ"ל גרמו בדיוק לנזק אותו נועד החוק למנוע**: נמכר לצרכנים **מוצר שונה בתכלית** ממה שנחזה להיות, אשר יוצר בתנאים תברואתיים בלתי נאותים, ואשר עלול להוות סכנה של ממש לבריאותם.

56. לפיכך, יסודות העוולה מתקיימים במלואם.

<u>ג.3.ב. סימון מטעה ביחס לכשרות (הונאה בכשרות)</u>

57. סעיף 4(א) לחוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג – 1983, אשר כותרתו "**איסור הונאה בייצור**" קובע כך:

"יצרן של מצרך לא יציין על מצרך שייצר או על אריזתו כי הוא כשר ולא יציגו ככשר בפרסום או בדרך אחרת, אלא אם כן ניתנה לו תעודת הכשר".

58. כאמור, בעבר צוין על אריזות הגבינה כי היא כשרה בהשגחת הרבנות פ"ת, אולם מדובר היה **בכזבים מוחלטים**. כיום, מוטבעת על האריזה כשרות "ארצית", אולם המבקש אינו יודע באיזה שלב ניתן הכשר זה.

59. כפי שיובהר להלן, עוולת הפרת חובה חקוקה מתקיימת בבירור לגבי המשיבים 3-1.

60. ראשית, **החיקוק נועד לטובת המבקש (והקבוצה)** – כפי שנקבע בע"א 8037/06 **ברזילי נ' פריניר (הדס 1987) בע"מ** (4.9.2014) (להלן: "**עניין פריניר**"):

> **"עיקר ייעודו של חוק איסור הונאה בכשרות הוא, להגן על הצרכן שומר המצוות שלא יונו אותו בכשרות, כדי שלא ייכשל בעניין החשוב לו מבחינה הלכתית-דתית... ואולם, לצד התכלית הדתית האמורה נועד חוק איסור הונאה בכשרות לשרת גם תכלית נוספת, הנובעת מאופיו "הצרכני", והיא: מניעת הטעיה בסימון מוצרים, קרי: מניעת מצב שבו ציון דבר כשרותו של מוצר מזון פלוני איננו משקף את המציאות לאשורה, וכן עידודו של מסחר הוגן, במוצרי מזון... הצגת מוצר מזון כ"כשר בהשגחת הרבנות", בעוד שלא התקיימה לגביו השגחה ולא ניתן לו הכשר כאמור – חותרת תחת תכליותיו של חוק איסור הונאה בכשרות ופוגעת באמון הציבור"** (ראו גם: בג"צ 7203/00 **מעדני אביב אוסובלנסקי בע"מ נ' מועצת הרבנות הראשית**, פ"ד נו(2) 196 (2002)).

61. מדובר בחובה המוטלת **מכוח חיקוק**; המשיבים **הפרו את החובה** באופן מובהק; ההפרה **גרמה למבקש (ולקבוצה) נזק**, כפי שיפורט להלן; הנזק אשר נגרם הוא בדיוק **מסוג הנזק אליו נתכוון החיקוק**.

ג.4. תיאור כוזב

62. סעיף 2(א) לחוק עוולות מסחריות, אשר כותרתו "**תיאור כוזב**", קובע כך:

> **"לא יפרסם עוסק מידע ולא יגרום לפרסום מידע, אשר הוא יודע או שהיה עליו לדעת שהוא אינו נכון, לגבי עסק, מקצוע, נכס או שירות, שלו או של עוסק אחר (להלן - תיאור כוזב)"**.

סעיף 11 לחוק עוולות מסחריות קובע, כי הפרת סעיף 2 הנ"ל הינה עוולה בנזיקין.

63. בענייננו, המשיבים 3-1 פרסמו מידע שהם **ידעו בוודאות** שאינו נכון (ולא נחזור על הדברים).

ג.5. תרמית

64. סעיף 56 לפקודת הנזיקין, קובע כי:

> **"תרמית היא <u>הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו</u>; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון".**

65. לעוולה זו, חמישה יסודות: **(1) הצג כוזב** של עובדה; **(2) ידיעה** בדבר היותה של העובדה כוזבת או **קלות ראש**; **(3)** כוונה שהמוטעה **יפעל על פי ההיצג**; **(4) הטעיית התובע בפועל**; **(5)** התובע סבל **נזק ממון** (ראו, למשל: ת"א (ת"א) 667/92 **מדינת ישראל נ' אפל** (4.9.2007)).

66. קל להיווכח, כי כל יסודות העילה מתקיימים בענייננו: המשיבים הציגו מידע כוזב ביחס למוצר (הן באשר לערכיו התזונתיים והן לעניין הכשרות); המשיבים כולם ידעו **ולמצער <u>צריכים היו לדעת</u>**, כי המידע אינו אמת; המשיבים **התכוונו** שהצרכנים ירכשו את המוצר **על יסוד היצגים כוזבים אלה**; המבקש ויתר חברי הקבוצה אכן **רכשו את המוצר בפועל**; למבקש וליתר חברי הקבוצה **נגרם נזק ממון** (כמו גם נזק שאינו ממוני) והכל כפי שיפורט להלן.

67. בנסיבות אלה, יש לקבוע כי גם יסודות עילה זו התקיימו בענייננו במלואם (לאישור תובענה ייצוגית בעילה זו בעניין מכירת מוצר מזון השונה מכפי שהוצג, ר' ת"צ (ת"א) 17879-07-13 **סווירי נ' צפרה בע"מ** (29.1.2017)) (להלן: "**עניין צפרה**").

ג.6. הפרת חוזה

68. התנהלות המשיבים, מעשיהם ומחדליהם, מהווים הפרה של ההסכמים שביניהם לבין המבקש וחברי הקבוצה; נגועים בחוסר תום-לב, מפרים את הוראות חוק החוזים; ומזכים את חברי הקבוצה בתרופות מכוח הוראות חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א - 1970.

69. יובהר, כי אריזת הגבינות (הכוללת את אחוזי השומן, חותמת הכשרות והמצג כאילו מדובר בעסק לגיטימי, בעל רישיון יצרן), היא בגדר הצעה לציבור.

70. בעת רכישת המוצר, נכרת בין הרוכש (חבר הקבוצה) למשיבים הסכם מכללא, במסגרתו מתחייבים המשיבים לספק לרוכש את המוצר **על פי המפרט המוצג לו**.

71. כאמור המשיבים לא עשו כן והתנהלות זו הינה בבחינת הפרה של ההסכם, כמו גם הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב בקיום חיוביהם מכוח הוראות סעיף 39 של חוק החוזים.

ג.7. עשיית עושר ולא במשפט

72. במעשיהם ובמחדליהם המתוארים לעיל התעשרו המשיבים שלא כדין על חשבון המבקש ויתר חברי הקבוצה. משכך, עומדת למבקש, כמו גם ליתר חברי הקבוצה, עילת תביעה כנגד המשיבים מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "**חוק עשיית עושר**").

73. סעיף 1 לחוק עשיית עושר קובע:

> "**מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה**".

74. הסעיף כולל שלושה תנאים מצטברים אשר בהתקיימותם יזכה התובע לקבל סעד (ראו בעניין זה ע"א 1172/13 **שרוט נ' וינר** (15.3.2015)): **(1)** התעשרות; **(2)** אותה התעשרות "באה" לזוכה מן המזכה; **(3)** ההתעשרות **אינה על פי זכות שבדין**.

75. שני היסודות הראשונים הנם עובדתיים (וכמובן מתקיימים), באשר ליסוד השלישי, ולמעלה מן הצורך נזכיר, כי הפסיקה פירשה את התיבה "שלא כדין" גם כמקרה שבו ההתעשרות נעשתה באופן "בלתי צודק". ראה לעניין זה קביעתו של בית המשפט העליון בע"א 8728/07 **אגריפרם אינטרנשיונל בע"מ נ' מאירסון** (15.7.2010):

> "...**התנאי לפיו קמה החובה להשיב התעשרות אם זו נעשתה "שלא כדין" אינו מתקיים רק במצבים בהם הופר דין "חיצוני" לדיני עשיית העושר ולא במשפט, כגון הוראת דין, הוראה בהסכם או ביצוע עוולה, אלא גם במצבים בהם ההתעשרות נעשתה באופן "בלתי צודק"**".

76. ראו עוד בעניין זה את פסיקת בית המשפט בע"א 442/85 **משה זוהר ושות' נ' מעבדות טרבנול (ישראל) בע"מ** מד (3) 661, 700:

> "**היתרון בכלי שנותן בידינו החוק הוא בגמישותו. להבדיל מהחקיקה הקונטיננטלית, אין החוק מגביל אותנו במסגרות נוקשות - לא לגבי קבוצה זו או אחרת של אנשים הזכאים לסעד ולא לנסיבות מוגדרות כאלה או אחרות שבהן יש להעניק את הסעד. אנו חופשיים להעניק את הסעד בכל מקרה ראוי שבו ההתעשרות מקוממת את חוש הצדק וההגינות והיא עונה בכך על היסוד "שלא על פי זכות שבדין" שבסעיף 1(א) לחוק**".

77. מהעובדות המתוארות לעיל עולה בבירור כי שלושת היסודות הקבועים בסעיף 1 לחוק עשיית עושר מתקיימים בענייננו:

א. המשיבים התעשרו מהמבקש ומיתר חברי הקבוצה, בכך ששלשלו לכיסם כספים בגין ממכר גבינות "אדלה" כמתואר לעיל.

ב. התעשרות זו, היתה שלא כדין, הן מחמת שנעשתה **בניגוד להוראות הדין** (כפי שפורט לעיל), והן מחמת היותה **בלתי צודקת ובלתי הוגנת בנסיבות העניין**. קשה להעלות על הדעת מקרה מקומם יותר, של רמאות בתחום הצרכני (ממש כך), מזו שבוצעה בענייננו אנו.

78. אשר על כן, עומדת למבקש וליתר חברי הקבוצה עילת תביעה מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, אשר הסעד הנלווה לו הינו **השבה של כל הסכומים** אותם גבו המשיבים שלא כדין.

ג.8. רשלנות

79. משווקי המזון, המשיבים 7-4, חייבים כלפי המבקש ויתר חברי הקבוצה גם בעילת הרשלנות.

80. כידוע, אלה הם יסודות עילת הרשלנות: **(1) חובת זהירות** מושגית וקונקרטית; **(2) התרשלות (3) נזק**; **(4) קשר סיבתי** בין ההתרשלות הנטענת לנזק הנטען (ראו למשל: ע"א 243/83 **עיריית ירושלים נ' גורדון**, פ"ד לט(1) 113 , 128 (1985); ע"א 44/08 **שירותי בריאות כללית נ' קסלר**, תק-על 2009(2) 2064 , 2067 (2009); ע"א 2412/06 **פלוני נ' עיריית טירת הכרמל**, תק-על 2009(1) 4411 , 4420 (2009); (ע"א 4241/06 **לוי נ' משטרת ישראל**, תק-על 2009(1) 3424 , 3429 (2009)).

81. כל היסודות הנ"ל מתקיימים בענייננו:

(א) משווקי המזון **חבים חובת זהירות** כלפי מי שרוכש מהם מזון.

(ב) משווקי המזון **הפרו את חובותיהם** בכך ששיווקו מוצר מזון כאשר שמו של היצרן וכתובתו **<u>עלומים</u>**; ובכך שעצמו עיניהם לסטיות מהותיות של מאות אחוזים, בין המצגים שמופיעים על גבי האריזות לבין תכולת המזון בפועל (ויש להניח, ברמת ודאות גבוהה, כי הועלו על ידי הצרכנים תהיות בעניין), וכן לסוגיית רישיון היצרן ותנאי הייצור.

(ג) ההפרה **גרמה לחברי הקבוצה נזק** (כפי שיפורט עוד להלן).

(ד) ישנו **קשר סיבתי** בין מחדליהם של המשווקים לבין הנזק, שהרי אילו המשיבים היו ממלאים חובותיהם, לא היו מפיצים מוצרים אלה לקהל הרחב, וחברי הקבוצה לא היו ניזוקים.

82. הנה אפוא, למבקש ולחברי הקבוצה עומדת עילת תביעה בגין רשלנות כלפי משווקי המזון.

ד. הנזק אשר נגרם למבקש ולקבוצה

ד.1. נזק ממוני

83. המבקש (ויתר חברי הקבוצה) רכשו מוצר מסוים, וקיבלו **מוצר אחר בתכלית**. בעוד שהם סברו כי הם רוכשים גבינה רזה (5% שומן), אשר מיוצרת ברישיון, בתנאים תברואתיים

נאותים ובפיקוח הרבנות – בפועל הם רכשו **גבינה שמנה (25%-30% שומן), אשר מיוצרת בתנאים תברואתיים לקויים, ללא אישור ופיקוח של משרד הבריאות (ולפחות בחלק מהתקופה - שאינה כשרה)**.

84. בכך, נוצר **כשל תמורה מלא**, שמזכה את המבקש ואת חברי הקבוצה, בהשבת מלוא הסכומים שהם שילמו למשיבים.

85. אף אם תאמר, כי נגרם למבקשים **כשל תמורה חלקי**, מאחר שהם קיבלו בכל אופן "משהו", אזי לכאורה יש להשיב את ההפרש, בין המחיר ששילמו לבין שוויו של המוצר שהתקבל. אולם ברור, כי שוויו של מוצר מזון, שמיוצר בתנאים מפוקפקים, בלי פיקוח סניטרי ובריאותי, ובניגוד להוראות משרד הבריאות – הוא **אפסי (או כמעט אפסי)**, מאחר שאיש לא יסכים לשלם בעבורו (לא כל שכן לצרוך) מוצר בעייתי שכזה. יוזכר, כי על פי צו ההפסקה המנהלי, הליקויים שהתגלו מהווים "**סכנה מיידית לבריאות הציבור**"(!).

86. בהתאם לכך, יטען המבקש כי הוא ויתר חברי הקבוצה סבלו **נזק ממוני** בדמות **מלוא שווי התמורה ששילמו בגין המוצר.**

87. באשר לנזקו האישי של המבקש, משהוא אינו יכול לדעת בוודאות את מספר היחידות שרכש לאורך השנים, יצמצם את נזקו הממוני האישי רק ליחידות שבגינן שמר את הקבלות, שצורפו לעיל: 18.90 ש"ח כפול שתי יחידות, ובסך הכל - 37.80 ש"ח

<u>ד.2. נזק בלתי ממוני ופגיעה באוטונומיה</u>

88. אשר לנזק שאינו ממוני, כאמור המבקש וחברי הקבוצה **<u>צרכו</u>** מוצר שונה בתכלית מזה שהתכוונו לצרוך. כאמור, בעוד שהם סברו כי הם צורכים גבינה רזה (5% שומן), כשרה, ואשר מיוצרת בתנאים תברואתיים נאותים ובפיקוח משרד הבריאות – בפועל הם צרכו גבינה שמנה (25% - 30% שומן), אשר מיוצרת בתנאים תברואתיים לקויים וללא אישור ופיקוח של משרד הבריאות (ובחלק מהזמן לפחות – שאינה כשרה).

89. **קשה לדמיין פגיעה מובהקת יותר, באוטונומיה של הפרט, כמו גם ברגשותיו**. יודגש, כי אין מדובר בשלילת זכות הבחירה גרידא, שכן עם היוודע דבר ההטעיה, נגרמו למבקש **תחושות מסוג כעס, גועל, תסכול ועוגמת נפש** (יש להניח כי כך אף ליתר חברי הקבוצה). מדובר בפגיעה המצויה ב"**גרעין הקשה**" של ראש נזק זה, המתקשרת **לזכות האדם על גופו** (ראו: עניין **פריניר**).

90. כך פסק בית המשפט העליון בע"א 1338/97 **תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' ראבי**, פ"ד נז(4) 673, 683 (2003), בהתייחסו מפורשות, בין היתר, למקרה היפותטי התואם את מושא תביעה זו:

> "... **אנו עוסקים במוצר מזון. <u>זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו</u>. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון**

אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שמבקש לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שמבקש לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן. הפגיעה באוטונומיה של הפרט כמצדיקה פיצוי כבר הוכרה בפסיקתו של בית-משפט זה..."

91. ובהמשך, בעמ' 696:

"כך למשל הצגת מוצר אכילה ככשר אף שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, או הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן – אלה עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת ודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעוולת הנתבע. בסוג מקרים אלה מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל אפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה.

קיומה של העדפה מוגדרת וברורה של הצרכן לרכוש מוצר בעל איכויות מוגדרות עשוי לתת בידו כלי לגיטימי לתבוע את נזקו מהמשווק על הפרת חובתו שלא להטעותו לגבי תכונותיו של המוצר הנרכש. עילה מסוג זה עשויה במקרים מתאימים גם להצדיק תובענה ייצוגית אשר את בני קבוצתה, השותפים לתובענה, ניתן להגדיר בלא קושי מיוחד..."

92. ובעניין **תנובה** נפסק כך:

"אכן ראש הנזק של פגיעה באוטונומיה מגולם בשלילת כוח הבחירה מן הנפגע הכרוכה ברוב המקרים באי גילוי של עניין מהותי לאותו נפגע. על כן, ולמצער ככל שהדבר נוגע לתובענות ייצוגיות, מותר אף להניח כנקודת מוצא לצורך הערכת הנזק הלא ממוני שנגרם למי שפגעו כך באוטונומיה שלהם, כי כתוצאה מאותה פגיעה הם חשים רגשות של כעס, תסכול ועלבון (בעוצמה כזו או אחרת על פי הנסיבות

הקונקרטיות של המקרה). <u>רגשות אלה שנגרמו כתוצאה מהתנהגות המזיק מצדיקים פיצוי בגין נזק לא ממוני</u>... "

93. לא מכבר אושרה בקשה לאישור תובענה ייצוגית בגין פגיעה באוטונומיה בסך של 5,000 ש"ח לסועד, מקום בו מסעדה הציגה מנות ככוללות בשר עגל, בעוד שבפועל הן הכילו בשר חזיר (עניין **צפרה**). ויודגש, בית המשפט שם פסק כי **די בעובדה שהמוצר שנצרך שונה מהמוצר שנתבקש על מנת להביא לאישור הבקשה** (ודחה את טענות המסעדה כי המבקשת ממילא אינה שומרת כשרות ומשכך לא נפגעה). למען שלמות התמונה יצוין, כי בהמשך, אותה תובענה הסתיימה בהסדר פשרה.

94. בהתאם לכך, יטען המבקש כי הוא ויתר חברי הקבוצה סבלו מנזק שאינו ממוני שיוערך באופן שמרני וממעיט, בסך 2,500 ש"ח בממוצע לכל חבר קבוצה (מחצית מהנזק שהוכר כבר-תביעה בעניין **צפרה** לעיל).

<u>ד.3. כימות הנזק</u>

95. נזקו של המבקש מסתכם אפוא בסך של 2,537.80 ש"ח.

96. באשר לנזק <u>לקבוצה</u>:

(א) כאמור, מדובר במוצרים שנמכרים בכמות גדולה וברחבי הארץ, לרבות ברשתות בעלות מספר סניפים וחנויות מקוונות, ובהן "סופר יודה", "הצרכניה ו"מרקטו", כמו גם במעדניות ומכולות רבות.

צילומי מסך מאתר "פייסבוק", המעידים על התפוצה הרחבה של הגבינות מושא התובענה, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 16</u> לתצהיר המבקש.

(ב) על פי האמור באתר האינטרנט של המשווקת, חברת קלאס-פוד, היא **מוכרת את המוצרים בסיטונות <u>למאות לקוחות</u>** (מרכולים), אשר מצידם, מוכרים את המוצרים לצרכנים הסופיים.

(ג) בהנחה שמרנית ביותר, כי נמכרו מדי חודש, <u>5,000</u> קופסאות גבינת "אדלה", המשמעות היא, כי מדי שנה נמכרו <u>60,000 קופסאות</u>, וכי בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשה זו, נמכרו <u>420,000 קופסאות</u> (אפשר שנתון זה נמוך יותר, מאחר שהמבקש אינו יודע מתי החלו המשיבים לשווק את המוצרים).

(ד) על מנת לחשב את הנזק הקבוצתי <u>הממוני</u>, נכפיל מחיר מוצר בודד (במחיר ממוצע של 17 ש"ח), בכמות המוצרים שנמכרו, ובסך הכל 7,140,000 ש"ח.

(ה) על מנת לחשב את הנזק הקבוצתי <u>הבלתי ממוני</u>, נניח (**בהנחה מקלה מאוד**), כי אותן 420,000 קופסאות גבינה נמכרו ונצרכו על ידי 20,000 לקוחות בלבד, ולפיכך סך הנזק הבלתי ממוני הוא 40,000 כפול 2,500 ש"ח, ובסך הכל - 50,000,000 ש"ח.

97. אם כן, סך כל הנזק, ממוני ושאינו ממוני הוא 57,140,000 ש"ח. בהמשך ההליך, ועל בסיס הנתונים שיידרשו המשיבים לגלות, יוכל המבקש לאמוד, באופן מדויק, את גובה הנזק המצרפי.

98. ממילא, על פי ההלכה, הכרעה בעניין חישוב וכימות הנזק אינה נדרשת בשלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, אלא רק לאחריה, ככל שתאושר (ראו לעניין זה, לדוגמא: ת"צ 14144-05-09 **הראל נ' לנדמארק** (27.12.12); ת"צ 29520-03-13 **לייטקום (ישראל) בע"מ נ' חבס השקעות (1960) בע"מ** (19.7.15)).

ה. התובענה מתאימה להתברר כתובענה ייצוגית

99. כפי שיובהר להלן, התנאים להתאמתה של התובענה להתברר כייצוגית - **מתקיימים במלואם**.

ה.1. עילת התביעה נמנית על העילות המנויות בחוק כעילות שניתן להגיש בגינן תובענה ייצוגית (סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות)

100. לענייננו, העילה הקבועה בפרט 1 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות היא הרלבנטית:

> "**תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו**".

101. בענייננו, במערכת היחסים שבין המבקש (וחברי הקבוצה) לבין המשיבים, אין חולק כי המשיבים מהווים "עוסק" והמבקש (וחברי הקבוצה) מהווים "לקוח".

ה.2. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות)

102. תובענה זו בוודאי מעוררת שאלות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ולא נחזור על הדברים.

ה.3. יש אפשרות סבירה שהשאלות הנדונות בתובענה תוכרענה לטובת הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות)

103. הלכה היא, שבשלב אישור התובענה כייצוגית נבחנת עילת התביעה **במישור הלכאורי בלבד** ואין מצופה כי בשלב זה תוכח עילת התביעה ברמה שבה יידרש התובע הייצוגי להוכיחה בהליך העיקרי, לאחר שתאושר תובענתו כייצוגית (ראו, למשל: רע"א 3489/09 **מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ** (11.4.2013)).

104. נוכח כל שפורט לעיל, התובענה **בוודאי מגלה עילה לכאורה**, והרבה למעלה מכך.

ה.4. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (סעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות)

105. תובענה ייצוגית היא - באופן מובהק - הדרך היעילה וההוגנת להכריע במחלוקת.

ראשית, הסעד המגיע לכל אחד מחברי הקבוצה **אינו גבוה מספיק בכדי להצדיק הגשת תביעה אישית**;

שנית, ההכרעה בשאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה תסייע לפתרון הסכסוך האינדיבידואלי שבין כל אחד מהם לבין המשיבים (ראו, למשל: רע"א 2128/09 **הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי** (5.7.2012)). זאת, בין היתר, נוכח **חוזקת השאלות המשותפות**. התנאי הקבוע בסעיף 8(א)(2) לחוק בדבר "הדרך היעילה והוגנת" הוא, למעשה, **צידו השני של מטבע המשותפות**; ככל שהיסודות המשותפים מבוססים יותר, כך יהפוך בירור התובענה בדרך ייצוגית ליעיל (ראו גם: דברי ההסבר לחוק התובענה הייצוגיות, ה"ח 234, כ"ו בטבת התשס"ו, 26.1.2006).

106. תביעה ייצוגית, הכוללת את הנזק המצרפי, תהווה תמריץ ראוי ודרך יעילה לבירור ההליך. בכך תמומשנה מטרות חוק תובענות ייצוגיות: הדין ייאכף, המשיבים יירתעו מביצוע העוולות המפורטות לעיל, והמבקש וחברי הקבוצה יקבלו את הסעד ההולם.

107. האלטרנטיבה, של הגשת עשרות אלפי תביעות אישיות, אינה רצויה ואינה הגיונית. רבים יירתעו ממיצוי זכויותיהם בשל הסכום הנמוך, ואלו שיחליטו להגיש תביעה, ייצרו בוודאי עומס בלתי נסבל על מערכת המשפט (וראו את שנקבע בת"צ (ת"א) 1469-02-13 **לוי נ' פסטה נונה בע"מ** (26.11.2014), באשר לחשיבות הגשתן של תביעות ייצוגיות ראויות ומבוססות בתחום סימון מוצרי המזון).

ה.5. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב (סעיף 8(א)(3) - 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות)

108. המבקש הוא אדם מן היישוב, אשר נפגע מהתנהלות המשיבים. באופן דומה נפגעו גם יתר חברי הקבוצה.

109. הח"מ הינם עורכי דין בעלי ניסיון בתחום הליטיגציה האזרחית-מסחרית בכלל, ובייצוג בתובענות ייצוגיות בפרט.

110. לאור זאת, יש להניח כי עניין חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת (ובוודאי אין כל סיבה להניח אחרת).

ה.6. קיומה של עילת תביעה אישית

111. כאמור, המבקש **נפגע באופן אישי** מהתנהלות המשיבים, ועומדות לו עילות תביעה אישיות טובות כנגדם – הכל כמפורט לעיל.

ו. הסעדים המבוקשים

112. בית המשפט הנכבד מתבקש לתת צווים, המחייבים ומורים למשיבים:

א. לפצות את חברי הקבוצה, בסכום מצטבר של 57,140,000 ש"ח;

ב. לגבי המשיבים 1-3:

1. צו מניעה, האוסר על ייצור הגבינות עד למתן רישיון משרד הבריאות;

2. צו עשה, המורה להם, אם יינתן רישיון משרד הבריאות, להימנע מהצגת מצגים כוזבים ומטעים על גבי האריזות.

ג. לגבי המשיבים 7-4:

1. צו מניעה, האוסר על שיווק גבינות בייצור המשיבים 3-1, וזאת עד לאחר קבלת רישיון משרד הבריאות כאמור, ותיקון האמור על גבי האריזה, כך שתעמוד בכל דרישות החוק כמפורט לעיל;

2. צו עשה, המורה להם לאמת את תוקף רישיונות הייצור של מוצרי המזון שהם משווקים, כנדרש על פי חוק.

113. מטעמי זהירות, ככל שקיים קושי באיתור חברי הקבוצה, יתבקש בית המשפט לפצות את הקבוצה על דרך של מתן סעד לפי סעיף 20(ג)(2) לחוק תובענות ייצוגיות.

<u>ז. סוף דבר</u>

114. לבית המשפט הנכבד סמכות עניינית ומקומית לדון בבקשה זו נוכח מקום מושבם של המשיבים 3-1.

115. לאור כל האמור לעיל בבקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה כפי שמפורט בראשיתה.

116. בקשה זו נתמכת בתצהירו של המבקש.

ליעד ורצהיזר, עו"ד	**אוהד רוזן, עו"ד**	**חגי קלעי, עו"ד**
מ"ר 48841	מ"ר 67656	מ"ר 63335

נערך ונחתם בתל-אביב, היום, 15 במרס, 2018.

תצהיר

אני הח"מ, אודי לדרגור, נושא ת.ז. מס' 031784937, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת ושאם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב, כדלקמן:

1. אני נותן תצהירי זה, לתמיכה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

2. האמור בתצהירי זה ידוע לי מידיעה אישית, וכן ממסמכים בהם עיינתי, וממידע שנמסר לי על ידי פרקליטיי.

3. אני סמנכ"ל שיווק בחברת היי-טק, טבח חובב ומעורה בעולם הקולינריה והמסעדנות. אני האמון, לרוב, על הבישול בביתי, לעצמי, לבן זוגי ולשלושת ילדינו. אני רוכש מעת לעת גבינות שונות, במקומות שונים, ובכללן רכשתי מספר פעמים גבינות שיוצרו ו/או שווקו על ידי המשיבים, תחת השם "אדלה".

4. המשיבה 1, "פרי ריאן בע"מ" (להלן: "**המשיבה 1**"), היא חברה פרטית, בבעלותה של המשיבה 2, סנאא אבו מוך (להלן: "**המשיבה 2**"). האחרונות, יחד עם המשיב 3, ניהאד אבו מוך (להלן: "**המשיב 3**"), מייצרים גבינות המשווקות תחת המותג "אדלה". המשיבים 3-1, אשר פועלים משני אתרים ביישוב באקה אל גרביה, משווקים אף פירות יבשים תחת המותג "פרי ריאן".

   - **נסח חברה של המשיבה 1 מצורף ומסומן כנספח 1.**

5. המשיבה 4, "א. קלאס פוד בע"מ" (להלן: "**המשיבה 4**"), היא חברה פרטית, אשר על פי אתר האינטרנט שלה,[1] עוסקת באספקת מזון בתחום הסלטים הביתיים. המשיבה 4 משווקת, בין היתר, את גבינות "אדלה", מושא התובענה. המשיבה 4, על פי הכתוב באתר האינטרנט שלה, משווקת את מוצריה "למאות חנויות ורשתות ברחבי הארץ", וביניהן "סופר יודה" ו"מרקטו", אשר בבעלות המשיבות 6 ו-7 לבקשה זו, בהתאמה.

   - **נסח חברה של המשיבה 4 מצורף ומסומן כנספח 2.**

   - **צילומי מסך מאתר המשיבה 4 מצורפים ומסומנים כנספח 3.**

6. המשיבה 5, "הצרכניה שלנו פתוח גם ביום 2009 בע"מ" (להלן: "**המשיבה 5**"), היא רשת מרכולים, המפעילה, תחת השם "הצרכניה", ארבעה מרכולים בעיר תל-אביב, ואתר אינטרנט לרכישה מקוונת של מוצרים.[2] המשיבה 5 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

   - **נסח חברה של המשיבה 5 מצורף ומסומן כנספח 4.**

7. המשיבה 6, "סופר זול בן גוריון בע"מ" (להלן: "**המשיבה 6**"), מפעילה רשת מרכולים תחת השם "סופר יודה", המונה שנים-עשר סניפים, ואתר אינטרנט לרכישה מקוונת

---

[1] בכתובת: http://www.classfood.co.il/.

[2] בכתובת: http://www.supertlv.co.il/shop/products/home.

של מוצרים.[3] המשיבה 6 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

- **נסח חברה של המשיבה 6 מצורף ומסומן <u>כנספח 5</u>.**

- **צילומי מסך מהחנות המקוונת של המשיבה 6, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 6</u>.**

8. המשיבה 7, מרקטו מעדנים בע"מ (להלן: "**המשיבה 7**"), מפעילה רשת מעדניות בת ארבעה סניפים, וכן אתר אינטרנט לרכישה מקוונת של מוצרים.[4] המשיבה 7 מוכרת את גבינות "אדלה" מושא התובענה, בסניפיה ובחנות המקוונת.

- **נסח חברה של המשיבה 7 מצורף ומסומן <u>כנספח 7</u>.**

- **צילומי מסך מהחנות המקוונת של המשיבה 7, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 8</u>.**

9. גבינות "אדלה" מושא התובענה, משווקות כגבינות עיזים עם תוספות שונות, בעלות **תכולת שומן של 5%** (מתוכו 3% שומן רווי), וערך קלורי של 122 קלוריות למאה גרם. כך כתוב על האריזה, שחור על גבי לבן. גבינות "אדלה" נמכרות במעדניות ומרכולים רבים ברחבי הארץ.

10. שם היצרן המופיע על גבי האריזות הוא "**גבינות אדלה**", והפרטים הנוספים היחידים המופיעים על האריזות הם "**אזור תעשייה ב.א.**" ומס' טלפון נייד (0506955705).

- **תצלומי אריזות מצורפים ומסומנים <u>כנספח 9</u>.**

11. כאמור, נהגתי לרכוש, מעת לעת, גבינות "אדלה". בשלב מסוים, נוכח טעמן ומרקמן של הגבינות (שאינם דומים לזה של גבינות "רזות"), התעורר בלבי חשד כי אחוזי השומן האמיתיים בגבינות אלה, גבוהים יותר מהמוצהר. בנוסף, לא איתרתי בחיפושיי במנועי החיפוש המקוונים יצרן בשם "גבינות אדלה".

12. לא זו אף זו, חיפושיי העלו, כי על גבי האריזות הוטבעו בעבר **סימוני כשרות מזויפים**. כך נכתב ביום 27.2.2014, בפורטל הכשרות "kosher 1", תחת הכותרת "**כשרות מזויפת בגבינות "אדלה""**:

> **"לאחרונה נתפסו בשווקים גבינות שונות תחת המותג אדלה, כאשר על חלק מהאריזות סימון כשרות של הרבנות פתח תקוה. <u>מהרבנות פתח תקוה נמסר כי יצרן זה אינו נמצא תחת השגחתם, וכי סימון הכשרות מזויף</u>. בדיקה נוספת העלתה כי אותו משווק מפיץ גם פירות יבשים, תחת המותג פרי ריאן. על חלק מהאריזות נמצא סימון כשרות מזויף, בו נכתב "כשר, נארז בפיקוח הרבנות ת"א יפו". מהרבנות תל אביב נמסר כי המקום אינו נתון להשגחתם".**

- **צילום מסך מאתר "kosher 1" מצורף ומסומן <u>כנספח 10</u>.**

---

[3] בכתובת: https://www.superyuda.co.il/shop/products/home.

[4] בכתובת: https://mercato.co.il/.

וביום 16.8.2015, נכתב במסגרת עדכון כשרות של אגף הכשרות הארצי, כך:

"בזכות ערנותו של משגיח כשרות נמצא כי שווקו לעסק גבינות ממותג "אדלה" עם סימון "ארוז ע"י מחלבת טל עמיקם עבור אדלה" ומצויינות ככשרות בהשגחת רבנות פ"ת. <u>מרבנות פ"ת נמסר כי המוצר אינו מיוצר במחלבת טל העמקים בפיקוחם וכי מדובר בזיוף של ציון הכשרות מטעמם</u>. כמו כן נמצא כי המשווק ששיווק את הגבינות שיווק גם אריזות של פירות יבשים המצוינים ככשרים בהשגחת רבנות תל אביב אך הם מזוייפים".

- **עדכון הכשרות הנ"ל, מצורף ומסומן <u>כנספח 11</u>.**

13. לפיכך, החלטתי לשלוח את הגבינות לבדיקות כימיה במעבדת מזון. רכשתי מהחנות המקוונת של המשיבה 5, שני סוגי גבינות "אדלה", האחת בתוספת זיתים והשניה בתוספת עגבניות מיובשות, והעברתי אותן למכון למיקרוביולוגיה של מזון ומוצרי צריכה, לבדיקת כימיה.

- **תצלומי הקבלה שקיבלתי והגבינות שהועברו למעבדה, מצורפים ומסומנים <u>כנספח 12</u>.**

14. לדאבוני ולאכזבתי, חשדותיי התגלו כמוצדקים לחלוטין, וגרוע מכך. תוצאות בדיקות המעבדה העלו, כי **הערכים התזונתיים האמיתיים <u>שונים באופן קיצוני</u> מאלה המופיעים על האריזות**.

15. למעשה, לא מדובר בגבינה דלת שומן, **כי אם בגבינה "שמנה" לכל דבר**. כך, בגבינת "אדלה" בתוספת עגבניות מיובשות נמצאו **<u>25 אחוזי שומן</u>** (14% מתוכו שומן רווי), ובגבינת "אדלה" בתוספת זיתים נמצאו **<u>30 אחוזי שומן</u>** (17.7% מתוכו שומן רווי), **פי 6 (!) מהמצוין על גבי האריזה**. גם כמות הכולסטרול שנמצאה בגבינות "אדלה" הייתה גבוהה עשרות מונים מהכתוב על גבי האריזה. כך, בעוד שעל גבי האריזה נטען כי הגבינות מכילות **12 מ"ג** כולסטרול ל-100 גרם, תוצאות הבדיקות העלו, כי הערכים האמיתיים הם **<u>78 מ"ג</u>** בגבינת "אדלה" בתוספת עגבניות מיובשות ו-**<u>93 מ"ג</u>** בגבינת "אדלה" בתוספת זיתים. דהיינו, **פי 7.75 (!) מהכתוב על גבי האריזה**. לבסוף, ומטבע הדברים, **כמות הקלוריות שנמצאה הייתה <u>כפולה</u> (עגבניות), <u>ופי 2.5</u> (זיתים), מהכתוב על גבי האריזה**.

- **דוח המעבדה מיום 3.10.2017 מצורף ומסומן <u>כנספח 13</u>.**

16. להלן טבלת הערכים התזונתיים שנמצאו, לעומת אלה המוצהרים, ולשם השוואה, הערכים התזונתיים בגבינת שמנת מסוג "נפוליאון" 24% שומן בתוספת זיתים:[5]

	הערך המוצהר על גבי אריזות גבינות "אדלה"	הערך שנמצא בגבינה (בתוספת עגבניות)	הערך שנמצא בגבינה (בתוספת זיתים)	הערך המוצהר בגבינת "נפוליאון"

[5] הנתונים לקוחים מאתר "תנובה", בכתובת: https://www.tnuva.co.il.

קלוריות (קק"ל)	122	260	298	240
שומנים (גרם)	5	25	30	24
שומן רווי (גרם)	3	14	17.70	13
כולסטרול (מ"ג)	12	78	93	64
חלבונים (גרם)	4	5.27	4.90	4
פחמימות (גרם)	3	3.4	2	2
נתרן (מ"ג)	250	279	254	490

17. **אם כן, על אף הצגת מצג לפיו מדובר בגבינה "רזה", בפועל מדובר בגבינה עתירת שומן (ושומן רווי), אשר ערכיה התזונתיים תואמים לאלה של גבינות שמנות ואף גרועים מאלה של גבינת שמנת 24% שומן (!).**

18. כידוע, צריכת שומן מן החי (ושומן רווי בפרט), מעלה את רמות הכולסטרול ה"רע" בגוף, קשורה לסיכון מוגבר למחלות לב, שבץ מוחי, סכרת וסוגים מסוימים של סרטן.[6] לפיכך, ההמלצה הגורפת של משרד הבריאות היא "**לצמצם ככל הניתן**" את צריכת השומן הרווי, **ולהעדיף צריכת מוצרי חלב דלי שומן עד 5% שומן**.[7]

19. ביום 13.3.2018 הוצא למשיבים 3-1 על ידי משרד הבריאות, **צו הפסקה מנהלי מיידי**. כך נכתב בצו, אשר נחתם על ידי ד"ר אירנה וולוויק, רופאת הנפה:

> **"אני מוציאה את הצו הנ"ל לאור ממצאי הביקורת בעסק אשר נערכה ביום 12.3.2008, בה נמצאו <u>ליקויים רבים המהווים סכנה מידית לבריאות הציבור</u> (מצ"ב דוח ביקורת). צו זה ניתן בין היתר מהסיבות המפורטות להלן:**
>
> 1. **<u>ייצור ואריזת מוצרי מזון מתבצעים במקום לא מתאים, לא מאושר ולא מפוקח בתהליך לא ידוע ללא תיעוד ובקרה נדרשים מעסק לייצור מזון.</u>**
> 2. **<u>תנאים תברואיים לקויים ותשתית לקויה אינם מאפשרים ייצור מזון.</u>**
> 3. **<u>העסק פועל שנים ללא אישור משרד הבריאות, תוך הסתרת מקום הייצור והמשך פעילות יצרנית ושיווקית בניגוד לחוק ובניגוד לדרישות המשרד להפסיק הפעלתו.</u>**
> 4. **קיים <u>חשש להטעיית הציבור באשר למהות המוצרים ורכיביהם</u> (גבינות רכות תוצרת "גבינות אדלה")".**

- **צו ההפסקה המינהלי מצורף ומסומן <u>כנספח 14</u>.**

---

[6] ראו, למשל:

http://www.assafh.org/NutritionAndDiet/Article/Articles/Pages/VariousLipid.aspx#p2;

https://www.health.gov.il/PublicationsFiles/nutrition-2020.pdf;

[7] כך תחת הכותרת "**המלצות לצריכה נאותה של שומנים על סוגיהם**", בכתובת:
https://www.health.gov.il/Subjects/FoodAndNutrition/Nutrition/Adequate_nutrition/Pages/fat.aspx.

20. הנה אפוא, גבינות אדלה, אשר נרכשו על ידי, כמו גם על ידי רבבות צרכנים ברחבי הארץ, שווקו ונמכרו, תוך **מרמה והונאה של הצרכנים**, פשוטו כמשמעו:

א. אני ויתר הצרכנים הוטענו לסבור, כי מדובר בגבינות "רזות" בנות 5% שומן, אף שבפועל, **תכולת השומן בהן גבוהה עד כדי 30%**, וגם **כמות הכולסטרול גבוהה - קרוב לפי שמונה - מהערכים המוצהרים**.

ב. אני ויתר הצרכנים הוטענו לסבור, כי מדובר בגבינה המיוצרת תחת פיקוח משרד הבריאות, כמקובל וכנדרש על פי דין, אף שבפועל, כפי שהסתבר כעת, **המפעל פועל שנים ללא רישיון, בניגוד לחוק, בניגוד לדרישות משרד הבריאות, והכל בתנאים תברואתיים לקויים ותוך הצבת סכנה של ממש לבריאות הציבור**.

ג. אני ויתר הצרכנים הוטענו לסבור, כי מדובר בגבינות כשרות, אף שבפועל, **חותמת הכשרות שהוטבעה עליהן היתה מזויפת**.

21. בפשטות, המשיבים רימו והטעו את הציבור במשך שנים רבות, והפיקו רווחים כתוצאה מכך. אני וחברי הקבוצה צרכנו מה שנחזה להיות מוצר אחד, אך הסתבר כי הנו מוצר אחר לחלוטין.

22. עוד אבקש לציין, כי פרקליטיי הסבירו לי, כי האריזות מפרות את הוראות תקן ישראלי ת"י 1145, "סימון מזון ארוז מראש".

- **העמודים הרלוונטיים מתקן ישראלי ת"י 1145, "סימון מזון ארוז מראש" מצורפים ומסומנים כנספח 15**.

23. לאחר שנודעה לי התמונה המלאה, התעוררו אצלי תחושות קשות, של כעס, אכזבה, עוגמת נפש ואף גועל – בכך שנאלצתי לצרוך מוצרים עתירי שומן וכולסטרול, שמשתמשים בתעודות מזוייפות, ואשר מיוצרים שלא באישור ושלא בפיקוח משרד הבריאות, ובתהליכים תברואתיים לקויים.

24. אני אומד את הנזק הממוני שלי בהחזר הסכומים ששילמתי עבור הגבינות, ואת הנזק הלא ממוני שלי, בסך של כ-2,500 ₪.

25. אבקש לציין, כי מבדיקות שערכתי מדובר במוצרים שנמכרים בכמות גדולה וברחבי הארץ, לרבות ברשתות בעלות מספר סניפים וחנויות מקוונות, ובהן "סופר יודה", "הצרכניה ו-"מרקטו", כמו גם במעדניות ומכולות רבות.

- **צילומים מאתר "פייסבוק", המעידים על התפוצה הרחבה של הגבינות מושא התובענה, מצורפים ומסומנים כנספח 16**.

26. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי מפרקליטיי, עומדות לי וליתר חברי הקבוצה, עילות תביעה טובות נגד המשיבים. פרקליטיי הסבירו לי, כי בענייננו, מתקיימות גם כל הדרישות לאשר את תביעתי, כתובענה ייצוגית.

זהו שמי, החתימה מטה חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אודי לדרגור

אישור:

אני הח"מ, עו"ד אוהד רוזן, מאשר בזה כי ביום 14.3.2018 הופיע בפניי מר אודי לדרגור, אשר מוכר לי באופן אישי, ולאחר שהזהרתי אותו כי עליו להצהיר את האמת ושאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו זו וחתם עליה בפניי.

אוהד רוזן, עו"ד
מ.ר. 67656